EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.6.2026.
COM(2026) 292 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljenih Komisiji na temelju Direktive 1999/62/EZ

1. Uvod

Direktivom 1999/62/EZ o naknadama koje se naplaćuju za korištenje cestovnih infrastruktura ([1]), kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2025/2459 ([2]) (dalje u tekstu „Direktiva”), uređuje se naplaćivanje cestarine u Uniji. Direktivom se propisuju načela „korisnik plaća” i „onečišćivač plaća” u cestovnom prometu.

Direktivom se Komisija ovlašćuje za donošenje delegiranih akata u određenim slučajevima na razdoblje od pet godina, počevši od 24. ožujka 2022. Komisija je prema Direktivi dužna izraditi izvješće o tome najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja.

U skladu s člankom 9.d Direktive Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene sljedećih priloga kako bi odražavali znanstveni i tehnički napredak:

- Prilog 0, u kojem se definiraju granične emisije za kategorije Euro,
- formule u točkama 4.1. i 4.2. Priloga III.a o minimalnim zahtjevima za određivanje pristojbe za vanjske troškove za onečišćenje zraka i onečišćenje bukom,
- iznose navedene u tablicama u prilozima III.b i III.c, u kojima se utvrđuju referentne vrijednosti pristojbe za vanjske troškove za onečišćenje zraka i onečišćenje bukom te za emisije CO_2.

U skladu s člankom 7.cb stavkom 4. Direktive Komisija u određenim okolnostima mora donijeti i delegirane akte radi izmjene Priloga III.c Direktivi u pogledu referentnih vrijednosti pristojbe za vanjske troškove za emisije CO_2, uzimajući u obzir stvarnu cijenu ugljika koja se primjenjuje na goriva za cestovni promet u Uniji. U tom se pogledu člankom 7.cb stavkom 4. Direktive od Komisije zahtijeva da do 25. ožujka 2027. ocijeni provedbu i djelotvornost naplate pristojbi za vanjske troškove za emisije CO_2 i njezinu usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije ([3]) i Direktivom Vijeća 2003/96/EZ ([4]) i da na temelju te ocjene prema potrebi podnese zakonodavni prijedlog za izmjenu tog članka. U skladu s istom odredbom, ako članak 7.cb Direktive bude izmijenjen na odgovarajući način do 1. siječnja 2027., ali Direktiva 2003/87/EZ ili Direktiva 2003/96/EZ ne bude izmijenjena na način koji bi doveo do stvarne internalizacije barem dijela vanjskih troškova emisija CO_2 iz cestovnog prometa, Komisija mora donijeti delegirane akte o izmjeni Priloga III.c Direktivi radi prilagodbe referentne vrijednosti pristojbe za vanjske troškove za emisije CO_2, uzimajući u obzir stvarnu cijenu ugljika koja se primjenjuje na goriva

([1]) Direktiva 1999/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 1999. o naknadama koje se naplaćuju za korištenje cestovnih infrastruktura (SL L 187, 20.7.1999., str. 42., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj).

([2]) Direktiva (EU) 2025/2459 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2025. o izmjeni Direktive 1999/62/EZ radi produljenja razdoblja u kojem teška vozila s nultim emisijama mogu imati pogodnosti znatno sniženih stopa infrastrukturnih pristojbi ili korisničkih naknada ili izuzeća od njihova plaćanja (SL L, 2025/2459, 4.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2459/oj).

([3]) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([4]) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

za cestovni promet u Uniji. U članku 9.d drugom stavku Direktive konkretizira se da takve izmjene moraju biti ograničene na to da razina pristojbi za emisije CO_2 ne prelazi ono što je potrebno za internalizaciju vanjskih troškova emisija CO_2 iz cestovnog prometa. U tom pogledu Komisija trenutačno provodi studiju o određivanju cijena ugljika u cestarinama i pristojbama za korisnike kako bi ocijenila njihovu provedbu i usklađenost s trgovanjem emisijama i oporezivanjem energije. Predviđeno je da studija bude dovršena do kraja 2026.

Znanstvena i tehnička osnova za vrijednosti u prilozima iz članka 9.d te prilozima V. i VI. je Priručnik o vanjskim troškovima cestovnog prometa. U odnosu na to treba napomenuti da će Komisija u drugoj polovini 2026. objaviti ažuriranu verziju tog priručnika.

2. Pravna osnova izvješća

Ovo se izvješće traži na temelju članka 9.e stavka 2. Direktive, kojim se delegiranje ovlasti Komisiji ograničava na razdoblje od pet godina, počevši od 24. ožujka 2022., uz mogućnost prešutnog produljenja za isto razdoblje. Ovo izvješće obuhvaća razdoblje od 24. ožujka 2022. do datuma njegova donošenja.

3. Korištenje delegiranih ovlasti

Ovlast za donošenje delegiranih akata dodijeljena Komisiji na temelju članka 9.e stavka 2. Direktive još nije iskorištena. Prvi je razlog činjenica da delegirani akt iz članka 7.cb stavka 4. Direktive treba uzeti u obzir samo ako Direktiva 2003/87/EZ ili Direktiva 2003/96/EZ bude izmijenjena na način koji dovodi do stvarne internalizacije barem dijela vanjskih troškova emisija CO_2 iz cestovnog prometa i ako članak 7.cb ne bude izmijenjen do 1. siječnja 2027. Ta je ocjena trenutačno u tijeku. Drugi je razlog izostanak znatnog znanstvenog ili tehničkog napretka koji bi se mogao uzeti u obzir (tj. ažuriranje Priručnika).

Ovlast za donošenje delegiranih akata i dalje je relevantna, prvo kako bi se osigurala mogućnost prilagodbe referentnih vrijednosti utvrđenih u Prilogu III.c Direktivi, uzimajući u obzir ocjenu koju Komisija treba provesti u skladu s člankom 7.cb stavkom 4. Direktive s obzirom na izmjenu Direktive 2003/87/EZ i primjenu novog sustava trgovanja emisijama (ETS2)[5]; a drugo, kako bi se zadržala mogućnost ažuriranja određenih priloga radi uzimanja u obzir najnovijeg znanstvenog i tehničkog napretka. Kao što je već navedeno, Komisija će u drugoj polovini 2026. objaviti ažurirani Priručnik o vanjskim troškovima cestovnog prometa.

4. Zaključak

Kao što je navedeno u odjeljku 3., delegiranje ovlasti Komisiji i dalje je relevantno za djelotvornu provedbu Direktive 1999/62/EZ.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da ovo izvješće prime na znanje.

([5]) Direktiva (EU) 2023/959 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije (SL L 130, 16.5.2023., str. 134., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).